

Sanering av radioaktiva miljöer i Sverige

Samhällets problem och bästa kombination av åtgärder för att skydda människor i bebyggda miljöer mot strålning

Inledning

Målet är att skapa ett kunskapsunderlag för beslut angående återställning av tätortsmiljöer som drabbats av radioaktivt nedfall i Sverige efter en radiologisk olycka eller kärnvapen användning. Projektet syftar till att ta fram ett verktyg för enkla jämförelser mellan olika saneringsåtgärder som även omfattar dynamiska kostnader, utformad för typiska svenska levnadsvillkor. Ett nytt tillvägagångssätt är att ta med de förväntade reaktionerna från allmänheten och inkludera dessa i framställningen av rekommendationer för sanering och motåtgärder.

Projektets mål

Projektet syftar till att ge beslutsfattare och svenska myndigheter en beskrivning av samhällets problem efter ett kraftigt nedfall av långlivade radioaktiva ämnen och hur den bästa kombinationen av åtgärder kan väljas för att skydda människor mot bestrålning med hänsyn till ekonomiska, sociala och samhälleliga faktorer.

Projektplan

Datorsimuleringar skall genomföras i syfte att studera hur gammastråldoser till boende påverkas av av olika marksaneringsmetoder. Parallellt ska modeller tas fram för hur gammastråldoser från radioaktiv markbeläggning kan kopplas till stråldoser som fås genom livsmedelsintag från bl.a. jordbruk och skogsmark. Metoder för långsiktig mätning och uppföljning av interna stråldoser till boende i nedfallsdrabbade områden ska tas fram. Samhällets betalningsvilja för att undvika allvarlig skada och sjukdom orsakad av strålning ska undersökas och sättas i relation till andra skade- och sjukdomsgenererande orsaker. En uppskattning av både de direkta och de s.k. dynamiska kostnaderna som följer en sanering i syfte att uppnå en dosminskning skall också genomföras. De hittills nämnda studierna ska sedan samordnas med en undersökning av den sociala inställningen till återställning genom fallstudier från historiska olyckor samt genom omfattande enkätundersökningar och intervjuer.

Projektetid

Projektet startade i januari 2018 och beräknas vara slut i december 2021.

Bild 1. Sanering av byggnad.

Bild 2. Sanering av kontaminerad mark.

Projekttitel:

Återställning av nedfallsdrabbade områden efter en RN-olycka.

Projektorganisation

Projektledare:

Christopher L. Rääf

Biträdande projektledare:

Johan Martinsson

Medicinsk strålningsfysik

Lunds universitet

Telefonnummer: 040-331145

E-postadress:

christopher.raaf@med.lu.se

johan.martinsson@med.lu.se

Webbadress:

www.med.lu.se

Svårbegripliga ord

Gammastrålning – Joniserande elektromagnetisk strålning som härstammar från en radioaktiv atomkärna.